

CONSIDERACIONS PEL QUE FA A LA DISCAPACITAT DURANT EL BROT DE COVID-19

INTRODUCCIÓ

El març del 2020, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va declarar que el brot d'una nova malaltia per coronavirus, la Covid-19, havia passat a ser pandèmia a causa de la velocitat i l'escala de la transmissió.

L'OMS i les autoritats de salut pública de tot el món estan prenent mesures per contenir el brot de Covid-19. L'impacte que té la Covid-19 pot ser més gran en algunes poblacions, com ara les que tenen alguna discapacitat. Però aquest impacte es pot mitigar gràcies a una sèrie de senzilles accions i mesures de protecció que han de prendre les principals parts implicades.

Per què s'ha de vigilar més amb les persones amb discapacitat durant el brot de Covid-19?

Cal prendre mesures per garantir que les persones amb discapacitat puguin tenir accés en tot moment als serveis sanitaris i a la informació sobre salut pública que requereixen, fins i tot durant el brot de Covid-19.

És possible que les persones amb discapacitat tinguin un risc més alt de contreure la Covid-19 pels motius següents:

- barreres a l'hora de posar en pràctica mesures d'higiene bàsiques, com ara rentar-se les mans (els lavabos o piques poden ser-los físicament inaccessibles, o bé una persona podria tenir dificultats a l'hora d'ajuntar les mans i fregar-se-les bé);
- dificultat a l'hora de distanciar-se socialment, ateses les seves necessitats d'ajuda addicionals (o perquè estan internats en alguna institució);
- necessitat de tocar coses per obtenir informació de l'entorn o bé ajuda física, o
- barreres a l'hora d'accedir a la informació sobre salut pública.

Depenent de les seves afeccions subjacents, les persones amb discapacitat podrien tenir un risc més alt de desenvolupar casos més greus de Covid-19 si s'infecten. Això es pot deure a dos motius:

- La Covid-19 podria agreujar les afeccions ja existents, en especial les relacionades amb dificultats respiratòries, problemes del sistema immunitari, malalties cardíaques o diabetis.
- Poden trobar-se barreres a l'hora d'accedir a l'atenció sanitària.

Les persones amb discapacitat també podrien quedar afectades d'una manera desproporcionada pel brot a causa d'una interrupció greu dels serveis dels quals depenen.

Les barreres que es troben les persones amb discapacitats es poden reduir si els actors implicats prenen les mesures oportunes.

CONSIDERACIONS PER ALS ACTORS IMPLICATS

Mesures per a persones amb discapacitat i les seves llars

Reduïu qualsevol possible exposició al Covid-19

Totes les persones amb discapacitat i les seves llars haurien de seguir les [directrius de l'OMS sobre mesures de protecció bàsiques](#) durant el brot de Covid-19.¹ Si experimenteu alguna dificultat a l'hora de seguir aquestes mesures de protecció bàsiques (per exemple, no podeu accedir al lavabo o a la pica per rentar-vos les mans freqüentment), proveu de trobar amb la família, les amistats i les persones cuidadores com fer-hi adaptacions. A més:

- Eviteu tant com pugueu els entorns massificats i minimitzeu el contacte físic amb altres persones. Penseu a fer les visites necessàries fora de les hores punta. Aproveiteu els horaris especials d'obertura per a persones amb discapacitats, si n'hi ha.
- Feu les compres en línia o demaneu ajut a familiars, amistats o persones cuidadores per tal d'evitar la necessitat d'accedir a entorns massificats.
- Mireu de proveir-vos d'articles de primera necessitat, com ara menjar, productes de neteja o medicaments i productes farmacèutics per tal de reduir la freqüència en què us cal anar a llocs públics.

---

¹ <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public>

- Treballeu des de casa si és possible, en especial si acostumeu a fer-ho en un entorn massificat o amb molta gent.
- Assegureu-vos que els productes de suport, si en feu servir, es desinfectin amb freqüència; ens referim, entre d'altres, a cadires de rodes, bastons, caminadors, plaques de transferència, bastons blancs o qualsevol altre producte que manipuleu constantment i que es faci servir en llocs públics.

Poseu en marxa un pla que garanteixi la continuïtat de l'atenció i el suport que necessiteu

- Si necessiteu l'ajuda de persones cuidadores, penseu a augmentar el nombre d'aquelles a les quals podeu recórrer i així estareu preparats si una o més es posen malaltes i han d'estar confinades.
- Si teniu una entitat que us organitza aquestes persones cuidadores, informeu-vos sobre les mesures de contingència que ha posat en marxa per compensar una possible manca de personal. Podeu parlar amb familiars i amistats sobre el suport addicional que us poden oferir i els escenaris en què els podríeu haver de trucar.
- Identifiqueu les organitzacions pertinents de la vostra comunitat a les quals podeu recórrer si us cal ajuda.

Prepareu la llar per al cas que contragueu la Covid-19

- Assegureu-vos que les persones de la llar, incloses les amistats i els familiars en qui confieu, coneixen tota la informació important que necessitarien si emmalalti. Això inclou informació sobre assegurances sanitàries, la vostra medicació i també les cures que necessiti qualsevol persona que depengui de vosaltres (infants, gent gran i, fins i tot, animals de companyia).
- Assegureu-vos que tothom de la llar sap el que han de fer en el cas que contragueu la Covid-19 o necessiteu assistència.
- Presenteu aquestes persones a la vostra xarxa de suport, si encara no es coneixen, per tal que s'hi puguin comunicar d'una manera eficaç si emmalalti.

- Conegueu el número de telèfon dels serveis de telemedicina² pertinents, per al cas que tingueu preguntes o si us cal assistència no urgent.

La salut física i mental dels membres de la llar i de les persones cuidadores

- Seguiu les [directrius de l'OMS sobre aspectes que cal tenir en compte en matèria salut mental](#) (i les directrius -que sortiran pròximament- sobre malalties no transmissibles ja conegudes) durant el brot de Covid-19.³
- Si alguna persona de la llar té símptomes del virus, cal que quedi confinada i se li ha de demanar que dugui una mascareta, i també que es faci les proves com més aviat millor. Cal desinfectar totes les superfícies i cal observar totes les persones de la llar per si tenen símptomes. Si és possible, qualsevol persona amb afeccions de salut subjacents o amb immunitat reduïda ha de ser traslladada a un lloc aïllat fins que acabin els períodes de quarantena.

Accions per a les administracions

Garantiu que es pugui accedir a la informació i a les comunicacions sobre salut pública

- Incloeu subtítols i, quan sigui possible, llenguatge de signes en totes les compareixences i comunicacions, tant en directe com enregistrades. Això implica compareixences nacionals, rodes de premsa i xarxes socials en directe.
- Convertiu els materials públics a format de “lectura fàcil” per tal que siguin accessibles per a persones amb discapacitats intel·lectuals o deteriorament cognitiu.
- Desenvolpeu productes d'informació accessible per escrit fent servir els formats de documents adequats (com ara el Word), amb encapçalaments estructurats, lletres grans i versions i formats en braille per a persones cegues.
- Incloeu els subtítols de les imatges que es facin servir en els documents o bé a les xarxes socials. Utilitzeu imatges que siguin inclusives i no estigmatitzeu la discapacitat.
- Treballeu amb organitzacions de discapacitats, com ara entitats per a la seva defensa i proveïdors de serveis, perquè difonguin la informació sobre salut pública.

---

² La telemedicina implica l'ús de les telecomunicacions i la tecnologia virtual per oferir assistència mèdica fora de les instal·lacions sanitàries tradicionals.

³ https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/mental-health-considerations.pdf?sfvrsn=6d3578af_2

Poseu en marxa mesures especials dirigides a persones amb discapacitat i a les seves xarxes de suport

Treballeu amb les persones amb discapacitat i amb les entitats que els representen per trobar ràpidament mesures fiscals i administratives, com ara:

- Compensació econòmica per a les famílies i les persones cuidadores que han de demanar baixes a la feina per quedar-se a casa tenint cura dels seus éssers estimats. Això inclou donar una paga, durant un període de temps limitat, a membres de la família pel suport que faciliten durant les hores de feina habituals.
- Compensacions econòmiques per a les famílies i les persones cuidadores que treballen amb discapacitats de manera informal o com a autònoms i que podrien haver-se d'aïllar, i en els casos en què anar a treballar podria comportar un risc més gran d'infecció de les persones amb discapacitats.
- Adopció de polítiques flexibles i de teletreball, juntament amb una compensació econòmica en concepte de la tecnologia que calgui per fer-ho.
- Mesures econòmiques (en general dins del marc d'un paquet d'estímuls econòmics més ampli) que incloguin les persones amb discapacitat, com ara pagaments únics per a persones qualificades, avantatges fiscals, subvenció d'articles i mesures d'exempció i ajornament de despeses comunes.
- Mesures adients en escoles i altres institucions educatives per garantir que pugui continuar amb la seva educació l'alumnat amb discapacitat que hagi de quedar-se a casa estudiant durant un període més llarg.
- Facilitar una línia directa d'informació en formats diversos (com ara telèfon i correu electrònic) per tal que les persones amb discapacitat es comuniquin amb les administracions i els plantegin les seves preguntes i inquietuds.

Preneu mesures adreçades als proveïdors de serveis per a discapacitats⁴

Treballeu amb els proveïdors de serveis per a discapacitats per tal de trobar quines mesures calen per continuar oferint els serveis i donar un accés prioritari a l'equip de protecció:

---

⁴ Entre els proveïdors de serveis pot haver-hi agències que ofereixin serveis de residències, persones cuidadores, llocs de treball especialitzats, o teràpies i assessoria especialitzades en persones amb discapacitats.

- Garantiu que les entitats que proporcionen persones cuidadores per a discapacitats disposen de plans de continuïtat per a situacions en què es redueixi el nombre de cuidadors.
- Trebal·leu amb els proveïdors de serveis per a discapacitats a fi de reduir les barreres burocràtiques en la contractació, alhora que manteniu mesures de protecció, com ara la sol·licitud d'antecedents penals de les persones cuidadores.
- Valoreu oferir un suport econòmic a curt termini perquè els serveis a discapacitats tinguin garantida la sostenibilitat financera en cas que experimentin un descens en el funcionament.
- Facilitau una línia d'atenció perquè els serveis per a discapacitats es puguin comunicar amb les administracions i plantejar les seves inquietuds.
- Doneu prioritat a les agències de persones cuidadores de discapacitats en l'accés a equips de protecció personal sense cost, com ara mascaretes, davantals, guants i desinfectants de mans.
- Garantiu que les persones cuidadores tenen accés a les proves de Covid-19 juntament amb altres grups prioritaris identificats.

Accions per al personal sanitari

Garantiu que l'assistència mèdica pel Covid-19 és accessible, assequible i inclusiva

- Seguiu les [directrius de l'OMS per al personal sanitari](#)⁵ durant el brot de Covid-19.
- Trebal·leu per garantir que totes les clíniques que faciliten tests i serveis relacionats amb la Covid-19 siguin completament accessibles. Gestioneu les barreres físiques (com ara camins irregulars, escales, espais de difícil accés o equips que costi d'utilitzar), les barreres d'actitud (com ara l'estigma social vers la discapacitat) i les barreres econòmiques (com els alts costos relatius al tractament o a l'accés a la instal·lació). Garantiu que la informació sobre l'accessibilitat dels serveis de salut de la Covid-19 es difon a les persones amb discapacitat i a les persones cuidadores.
- Facilitau la informació en formats comprensibles i diversos que s'ajustin a les diverses necessitats. No confieu únicament en la informació verbal o escrita i adopteu formes de

---

⁵ https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/who-rights-roles-respon-hw-covid-19.pdf?sfvrsn=bcabd401_0

comunicació que puguin comprendre les persones amb discapacitat intel·lectual, cognitiva i psicològica.

- Feu consultes a domicili per a les persones amb discapacitat, que incloguin les necessitats de salut general i, si escau, les relacionades amb la Covid-19.
- Desenvolpeu i difoneu informació per al personal sanitari per tal que siguin conscients de les conseqüències socials i per a la salut de la Covid-19 en les persones amb discapacitat.
- Doneu tot el suport que calgui a les persones amb discapacitat amb necessitats més complexes, en especial si es troben en quarantena o aïllats. Quan calgui, coordineu l'assistència entre els serveis de salut i els socials, les famílies i les persones cuidadores.

Presteu serveis de telemedicina a les persones amb discapacitat

- Faciliteu consultes per telèfon, missatges de text i videoconferències a l'hora de prestar assistència sanitària a les persones amb discapacitat. Això pot atènyer a la seva salut en general i incloure les necessitats de rehabilitació i també, quan escaigui, les necessitats relacionades amb la Covid-19.

Accions per als proveïdors de serveis per a persones discapacitades

Desenvolpeu i poseu en marxa plans de continuïtat del servei

- Planifiqueu un escenari en què el nombre de personal es vegi reduït i identifiqueu mesures per ampliar el personal d'administració i tècnic, així com de cures, quan calgui.
- Identifiqueu mesures i treballeu amb les administracions per reduir les barreres burocràtiques a la contractació, alhora que manteniu mesures de protecció, com ara demanar certificats d'antecedents penals de les persones cuidadores.
- Feu formacions addicionals i, si és possible, desenvolpeu mòduls en línia per preparar els nous treballadors i aquells que ara tenen noves assignacions.
- Treballeu amb altres entitats de persones cuidadores i discapacitades locals per prioritzar els serveis de discapacitat que es necessiten amb més urgència i els que és essencial que es mantinguin oberts. Identifiqueu els clients més vulnerables en cas d'una reducció de serveis.

Comuniqueu-vos amb freqüència amb les persones amb discapacitat i les seves xarxes de suport

- Faciliteu informació addicional sobre la Covid-19, on destaqueu la informació rellevant per a persones amb discapacitat i les seves xarxes de suport. Això pot incloure informació sobre plans de continuïtat, telèfons d'informació i telemedicina; ubicacions dels serveis de salut accessibles, i ubicacions on es pot accedir a desinfectant de mans i esterilitzadors, si els en queda poc, o en situacions en què els calgui aïllar-se.
- Feu servir plataformes diferents de comunicació com ara el telèfon, els missatges de text o les xarxes socials per compartir informació, i convertiu la informació de què ja disposeu a formats accessibles sempre que calgui.

Reduïu l'exposició potencial a la Covid-19 mentre faciliteu serveis a discapacitats

- Faciliteu formació i perfeccioneu ràpidament les habilitats de les persones que treballen amb discapacitats sobre el control de la infecció.
- Garantiu que les persones cuidadores i els proveïdors de serveis per a discapacitats tinguin accés a equips de protecció personals com ara mascaretes, guants i desinfectants de mans; penseu a augmentar les comandes d'aquests productes.
- Faciliteu serveis adequats per a discapacitats per mitjà de consultes domiciliàries o des de plataformes similars a les que fa servir la telemedicina.
- En entorns residencials, tingueu en compte el següent:
  - Modifiqueu les hores de visita per reduir el risc d'infecció, com ara escalant les hores de visita per tal que el personal pugui supervisar i netejar millor (tenint sempre en compte les possibles repercussions en la salut mental dels residents).
  - Implementeu mesures de control de l'aïllament i la infecció dels residents que estan malalts però no hospitalitzats, com ara advertir al personal que dugui mascaretes i es quedi en una sala restringida, així com limitar les visites.

Faciliteu el suport que calgui a les persones amb discapacitat que tinguin necessitats complexes

- Identifiqueu les persones amb discapacitat que tinguin necessitats més complexes i treballeu-hi, juntament amb les famílies i les entitats de suport de la comunitat, per identificar possibles contingències en què el nombre de persones cuidadores es vegi limitat o no n'hi hagi cap de disponible.

- Identifiqueu la possibilitat que augmenti la violència, l'abús i la negligència contra persones amb discapacitats a causa de l'aïllament social i la interrupció de les rutines diàries; col·laboreu a mitigar aquest risc (per exemple, obrint un servei telefònic de denúncia).

Accions per a la comunitat

Mesures de protecció bàsiques que ha d'adoptar el públic en general

- Seguiu les directrius elaborades per l'OMS sobre mesures de protecció bàsiques contra la Covid-19. Preneu-vos el risc de la Covid-19 seriosament; tot i que no tingueu un alt risc de símptomes greus, podeu passar el virus a algú que sí que en tingui.

Les empreses han de permetre mesures de flexibilització de les reunions laborals i de control de la infecció

- Seguiu les [directrius de l'OMS sobre com tenir un entorn laboral preparat](#) per al brot de Covid-19.⁶
- Quan sigui possible, poseu en marxa acords de treball flexibles que permetin a les persones amb discapacitat teletreballar. Garantiu que disposen de la tecnologia que necessiten, inclosos els productes d'assistència que acostuma a haver-hi al lloc de treball.
- Si no és possible el teletreball, penseu a permetre a les persones amb discapacitat i amb un alt risc de patir símptomes greus que s'agafin un permís (fins i tot una baixa remunerada) fins que el risc d'infecció es redueixi. Estudieu les polítiques de les administracions i permeteu que l'empresa pugui implementar aquestes mesures.
- Garantiu l'accessibilitat de les mesures de control de la infecció al lloc de treball, com ara la col·locació de desinfectants de mans.

Els propietaris han d'augmentar l'accés més gran a les botigues per a les poblacions vulnerables

- Penseu a instaurar hores concretes d'accés a les botigues per a persones amb discapacitat o altres persones vulnerables, o bé penseu en maneres alternatives de permetre comprar a la gent amb discapacitats (com ara portar la compra a casa, comprar en línia).

---

⁶ https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/getting-workplace-ready-for-covid-19.pdf?sfvrsn=359a81e7_6

Cal donar més suport a les famílies, les amistat i el veïnat de les persones amb discapacitat

- Poseu-vos en contacte freqüentment amb les persones amb discapacitat per facilitar-los suport emocional i pràctic, tot respectant les restriccions d'aïllament que hi pugui haver.
- Sigueu conscients de com parleu sobre la Covid-19 i no agreugeu possibles tensions prèvies.